

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВИТОЛЬДА ПЛЕЦЬКОГО В ОСВЕНЦІМІ
ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
СОПОТСЬКА ВИЩА ШКОЛА**

**SOPOCKA
SZKOŁA WYŻSZA**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
V Міжнародної науково-практичної конференції**

**Мукачево
15 травня 2025 року**

СИМЧИК Н.В., ЗЕЛЕНЬКА Л.І. ФОРМУВАННЯ ТУРИСТИЧНОГО ІМІДЖА МІСТА МУКАЧЕВО ЗАСОБАМИ ТОПОНІМІЧНОГО ЛЕКСИКОНА	502
ТКАЧУК Б.Р., САВУЛА Т.В. РОЗВИТОК ТРАНСПОРТНО-ЛОГІСТИЧНИХ СИСТЕМ У МІСЬКИХ АГЛОМЕРАЦІЯХ	504
ШАШОВЕЦЬ Й. П., ШАНТІН Б. С. РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВА: СУТНІСТЬ, ПІДХОДИ ДО ТРАКТУВАННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ	507
КОТУБЕЙ Ю. І., БРЕЦКО Ю.Ю. СЦЕНАРНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ	509
ЛІБА Б.М., ГОЛОВАЧКО В.М. СИСТЕМИ ОБЛІКУ ВИТРАТ: ТРАДИЦІЙНІ ТА СУЧАСНІ ПІДХОДИ	511
ГАВРИШКО С. Г. ВИКОРИСТАННЯ ПІШОХІДНИХ ПОХОДІВ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	514
КУЗЬМЕНКО В. М., ГЛАДИНЕЦЬ Н.Ю. ДОПОМОГА КРАЇН-ПАРТНЕРІВ ДЛЯ УКРАЇНИ: ЕКОНОМІЧНЕ ТА ВІЙСЬКОВЕ ЗНАЧЕННЯ	516
ПІГОШ В.А., РЕЗНІКОВ В.В. ОБЛІК ЯКОСТІ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	518
ПІГОШ В.А., ДЕРБАЛЬ С.І. ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ: РОЛЬ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	520
ПОПОВИЧ О. М. ГАБОВДА В. С. МОРАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЯК НАУКОВА ДЕФІНІЦІЯ ТА ВИМОГА СУЧАСНОЇ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	522
ХОМА П. П. МЕТОДИ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	524
ЧЕРЕПАНЯ Н.І. ЕТНОВИХОВАННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ	525
ЛІНТУР І.В., НІМЕЦЬ І.І., БУРЧ Т.М., БЛІЧКО А.А. СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ТА АНАЛІТИКО-ІННОВАЦІЙНИЙ СУПРОВІД	528

РОЗДІЛ 4

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ, СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

7.Теоніми (назви релігійних об'єктів): Миколаївський Мукачівський жіночий монастир (православний монастир на Чернечій горі); Церква Різдва Пресвятої Богородиці –історична діюча церква Мукачівської греко-католицької єпархії.

8.Ойконіми (топоніми, що відображають назви населеного пункту чи конкретного об'єкту): Замок Паланок (Назва походить від дубового частоколу, яким колись був оточений водяний рів навколо замку. Можливо, зведений у 7-9 ст. племенами білих хорватів) [2].

Висновки. Отже, створення іміджу міста Мукачево має базуватися на ряді важливих і взаємопов'язаних чинників: збереженні і раціональному використанні найвизначніших пам'яток історико-культурної спадщини, залученні їх до туристичної інфраструктури. Оцінена і проаналізована топонімічна база міста буде ефективно діяти під час застосування у освітньо-виховному процесі (організація заходів географічного і туристичного спрямування; туристичні квести; круглі столи; онлайн-конференції; організація кемпінг-клубів); організації та проведенні екскурсій; фестивалів. Сприятиме вихованню чіткої громадянської позиції, патріотизму, інтересу до географічної, культурної спадщини власного народу .

Література:

1. Смолій (голова) та ін. НАН України. Інститут історії України. - К.: В-во "Наукова думка", 2010. - 728 с.: іл.. URL: http://www.history.org.ua/?termin=Mukacheve_mst

2 Янко М.Т. Топонімічний словник України: словник-довідник / уклад.: М. Т. Янко. Київ: Знання, 1998. 432 с.

3 Столяренко Б. Соціально-економічні аспекти розвитку пізнавального туризму міста Мукачево / Б.Столяренко, Т.Ю. Лужанська // Наука майбутнього: збірник наукових праць студентів, аспірантів та молодих вчених / гол. ред. колегії В.В. Гоблик; заст. гол. ред. І.І. Алмашій. – Мукачево: РВВ МДУ, 2020. – Вип.1(5). – С.176-184

УДК 338.47:656.02:338.48-44(1-21)(043.2)

ТКАЧУК Б.Р.

здобувач ОС «Магістр» спеціальність 106 «Географія»

САВУЛА Т.В.

здобувачка ОС «Магістр» спеціальність 106 «Географія»

Мукачівський державний університет.

РОЗВИТОК ТРАНСПОРТНО-ЛОГІСТИЧНИХ СИСТЕМ У МІСЬКИХ АГЛОМЕРАЦІЯХ

Сучасні міські агломерації зіштовхуються з комплексом інфраструктурних і соціально-економічних викликів, які зумовлені динамічними процесами урбанізації, зростанням щільності населення, а також підвищенням інтенсивності пасажирських і вантажних транспортних потоків. Однією з найбільш критичних проблем урбанізованого середовища є перевантаженість

РОЗДІЛ 4

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ, СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

вулично-дорожньої мережі, що призводить до підвищення транспортних витрат, зниження мобільності населення та погіршення якості життя. Просторові диспропорції у доступності транспортних послуг ускладнюють соціальну інтеграцію та економічну активність окремих територій в межах агломерації. Формування ефективної транспортно-логістичної системи в агломераціях поєднує принципи сталого розвитку, інфраструктурного планування, урбаністики, екологічної безпеки та транспортної інженерії.

Транспортно-логістичні системи (ТЛС) виступають стратегічним елементом глобального економічного простору, забезпечують зростання світового товарообігу та формують передумови для стійкого соціально-економічного розвитку регіонів. У науковій літературі ТЛС розглядаються як інтегровані багаторівневі структури, що поєднують транспортну інфраструктуру, логістичні центри, інформаційно-комунікаційні технології та управлінські механізми з метою оптимізації переміщення матеріальних, інформаційних і фінансових потоків.

З позицій просторової економіки та міської логістики, транспортно-логістична система виконує функцію інфраструктурного посередника між виробниками та споживачами. Міста через ефективну логістичну інтеграцію набувають здатності підтримувати високу функціональну взаємодію з сусідніми територіями, що є актуальним в умовах зростаючої взаємозалежності між урбанізованими зонами.

Сучасне місто не може розглядатися як ізольована економічна одиниця – його життєздатність залежить від здатності залучати зовнішні ресурси (енергетичні, продовольчі, трудові тощо) та інтегруватися в регіональні й національні ланцюги постачання. Транспортно-логістична інфраструктура виступає каталізатором просторового та економічного зростання, створює умови для підвищення доступності ринків, мобільності робочої сили, розвитку підприємництва та диверсифікації економіки.

Якість і щільність транспортної мережі, наявність функціонально пов'язаних логістичних вузлів є основою характеристики просторової організації міських агломерацій та визначають їх вплив на глобальні та регіональні ланцюги постачання. Високорозвинена транспортно-логістична інфраструктура забезпечує ефективне переміщення товарів, послуг і людей у межах агломерації, формує базу для збалансованого економічного зростання.

Щільна й адаптивна транспортна мережа дозволяє зменшити час доставки, підвищити оперативність логістичних операцій, мінімізувати ризики, пов'язані з перебоями у постачанні. Логістичні вузли (транспортні хаби, мультимодальні термінали, розподільчі центри), інтегровані у загальну інфраструктуру міста, функціонують як стратегічні центри логістичних потоків, оптимізують розподіл вантажів, спрощують процедури митного контролю.

РОЗДІЛ 4

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ, СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Ефективні транспортно-логістичні системи є важливою основою розвитку регіонів. Вони підвищують продуктивність логістики та знижують витрати. Це робить регіон привабливим для інвесторів. Такі системи сприяють розвитку сучасних галузей, яким потрібне швидке і надійне обслуговування. У довгостроковій перспективі це підсилить конкурентоспроможність міських агломерацій в Україні, так і за її межами.

Досвід розвитку транспортно-логістичних систем у міських агломераціях свідчить про наявність низки ключових чинників, що впливають на їх ефективність. Одним із важливих чинників є природно-географічні умови. Зокрема, наявність річок, гір або виходу до моря визначає просторову структуру транспортної інфраструктури. За умов раціонального використання ці природні переваги можуть стимулювати розвиток транспортно-логістичних систем. Вони сприяють підвищенню пропускної здатності транспортних коридорів і розширенню логістичних маршрутів.

Недостатня щільність і якість транспортної мережі, особливо у сегменті автодорожньої інфраструктури, стає суттєвим бар'єром для розвитку міських логістичних систем, обмежуючи внутрішньо агломераційні та міжрегіональні зв'язки. Складна структура економіки агломерації, велике логістичне навантаження та нерівномірне розміщення логістичних центрів створюють труднощі в ефективній організації логістики.

Отже, ефективність ТЛС залежить від багатьох чинників, серед яких природно-географічні, соціально-економічні, інфраструктурні та правові. Ці чинники вимагають системного підходу до планування і управління. Істотно впливають на розвиток ТЛС інновації та цифровізація, які допомагають оптимізувати логістичні процеси, знижують витрати та зменшують екологічні ризики. Також сучасні технології забезпечують адаптацію систем до потреб урбанізованих територій. Розвиток ТЛС підвищує соціально-економічну ефективність міських агломерацій та покращує доступність послуг, сприяє модернізації інфраструктури, покращенню екологічного стану. Усе це створює умови для сталого розвитку міст.